

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze
Katedra jihoslovanských a balkanistických studií

Posudek vedoucího práce na bakalářskou práci Barbory Vykypělové „Den bílých stuh a jeho interpretace v mediálním diskurzu“

Kolegyně Vykypělová se ve své bakalářské práci rozhodla detailněji prozkoumat jednu ze stále problematických oblastí života současné Bosny a Hercegoviny – komemorační akce upomínající na zločiny nedávné války v této zemi. Konkrétně si vybrala akci nazvanou *Den bílých stuh*, která má připomínat vyvraždění části obyvatelstva ve městě Prijedor v dnešní Republice srbské, jedné ze dvou entit Bosny a Hercegoviny. Že se jedná o složité a nejednoznačně interpretovatelné téma je nabitelné.

Po úvodu a vyjasnění metodologického přístupu a cílů práce nejprve ve stručnosti prezentuje samotné historické pozadí zkoumaného problému – na základě současného stavu poznání shrnuje události, ke kterým došlo v Prijedoru a okolí (opština Prijedor) v roce 1992. Poté se detailněji zabývá existencí a fungováním tzv. koncentračního tábora v železnorudném dole u obce Omarska. Následně zmiňuje pokusy o poválečné zřízení pamětního místa v této lokalitě a s tím spojené problémy a komplikace způsobované jak ze strany srbského vedení Prijedoru, tak nového majitele dolu – nadnárodního koncernu Mittal Steel Company. Na základě práce s prameny zejm. dostupnými na internetu poměrně přesvědčivě popisuje alibismus a nechuť obou zmíněných stran doopravdy místo hromadného vyvražďování především Muslimů (dnes Bosňáků) a Chorvatů zpřístupnit veřejnosti a umožnit komemorační setkání přeživších a příbuzných obětí.

V této souvislosti pak analyzuje internetovou kampaň spojenou se snahou o nápravu tohoto stavu a s tím spojené užití bílých pásek (stuh), které mají symbolicky připomenout tuto genocidu. Jak sama autorka uvádí, ani cílené snahy mařit a omezovat tuto připomínku zejm. ze strany prijedorské radnice nezabránilo tomu, aby se *Den bílých stuh*, jak byla komemorace pojmenována, neopakovala každý rok a nestala se stabilním symbolem obětí srbského vraždění.

Poté autorka zmiňuje podobné problémy spojené se snahou o výstavbu památníku 102 dětem zavražděným v opštině Prijedor v letech 1992–1995. Ten dodnes nestojí.

Čtvrtý oddíl je zaměřen na mediální rezonanci a pokrytí *Dne bílých stuh* ve vybraných médiích Bosny a Hercegoviny, Srbska a Chorvatska. Kolegyně Vykypělová se zaměřila na tištěné a internetové deníky, jejichž vliv na veřejnost je bezesporu nejsilnější. Provedla de facto kvantitativní analýzu, z níž vyplývá velmi rozdílná rezonance tohoto tématu ve zmíněných státních celcích – zatímco bosňácká média se tématu věnují pravidelně a vcelku detailně, chorvatská (ať už z Bosny či z Chorvatska) již o poznání méně a srbsko-bosenská jej pak zčásti ignorují, zčásti zlehčují a označují za propagandistické mámení Bosňáků. Média ze Srbska užívají většinou ve srovnání se srbsko-bosenskými výrazně objektivnější přístup.

Závěrečná část bakalářské práce pak shrnuje výsledky výzkumu a upozorňuje, že i v samotné Republice srbské se, byť velmi pomalu, některé interpretace občanské války mění. Následuje seznam literatury a rozsáhlý soupis internetových zdrojů. Do příloh pak autorka zařadila kopii dokumentu dokreslujícího negativní postoj prijedorske radnice k plánovanému shromáždění v roce 2012.

Práce je velmi dobře zpracovaná po obsahové, jazykové i interpretační stránce a přesahuje běžnou úroveň bakalářských prací. Vzhledem k povaze tématu jsou některé závěry přirozeně nejednoznačné a mohou být podkladem k dalším diskusím.

Kolegyně Vykypělová prokázala schopnost vytvořit svůj první rozsáhlejší odborný text a navrhuji téma vytěžit pro odborný článek do některého z oborových vědeckých časopisů. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a k obtížnosti tématu doporučuji práci k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně (1).

vypracoval 8. 6. 2023, PhDr. Jaroslav Otčenášek, Ph.D.